

## **Akcioni plan za sprovođenje Strategije daljeg razvoja unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru Crne Gore za period 2014-2015**

### **Uvodne napomene**

Vlada Crne Gore, je na sjednici od 28. juna 2012.godine usvojila Strategiju daljeg razvoja unutrašnje finansijske kontrole u javnom sektoru u Crnoj Gori za period 2013-2017.godinu. Sastavni dio Strategije bio je Akcioni plan za sprovođenje Strategije daljeg razvoja unutrašnje finansijske kontrole u javnom sektoru u Crnoj Gori za period 2013-2014.godinu.

Većina mjera iz Akcionog plana za sprovođenje Strategije daljeg razvoja unutrašnje finansijske kontrole u javnom sektoru u Crnoj Gori za period 2013-2014.godinu je ispunjena. S tim u vezi Ministarstvo finansija je pripremlilo Predlog Akcionog plana za sprovođenje Strategije daljeg razvoja unutrašnje finansijske kontrole u javnom sektoru u Crnoj Gori za period 2014-2015.godinu.

Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola (PIFC) nije u cjelosti primijenjen već često predstavlja dodatak postojećim sistemima upravljanja. Do sada preduzete mjere nijesu dovoljne. Za obezbjeđivanje održivosti javnih finansija u kratkom i srednjem roku, potrebno je unaprijediti finansijsko upravljanje kroz adekvatnije planiranje, finansijsko izvještavanje, mjerenje rezultata, kao i uspostavljanje mehanizama kontrole koje će dati rukovodiocima dovoljan stepen sigurnosti u delegiranju zadataka i odgovornosti.

Reforme koje se odnose na organizaciju načina rada državne uprave, budžetski proces, računovodstvo u javnom sektoru, kao i proces unapređenja i jačanja odgovornosti rukovodilaca u javnom sektoru su neodvojive od daljeg unapređenja sistema unutrašnjih finansijskih kontrola. Stoga je neophodno odrediti dalje pravce razvoja sistema unutrašnjih kontrola kako bi se obezbijedila komplementarnost navedenih reformi i dao doprinos za odgovorno, transparentno, efikasno, efektivno i ekonomično upravljanje nacionalnim i sredstvima EU.

Nakon analize obuhvata i svrsishodnosti mjera, utvrđen je Predlog Akcionog plana za sprovođenje Strategije daljeg razvoja unutrašnje finansijske kontrole u javnom sektoru u Crnoj Gori za period 2014-2015.godinu, koji je koncipiran po oblastima djelovanja i to:

- Finansijsko upravljanje i kontrola;
- Interna revizija;
- Centralna jedinica za harmonizaciju.

Za svaku od predloženih aktivnosti utvrđeni su: ciljna grupa, nadležna institucija, koja je odgovorna za realizaciju mjere, kao i institucije učesnice u realizaciji; i rokovi u kojima je neophodno zadate mjere realizovati.

Ministarstvo finansija će izvještavati Vladu Crne Gore o efikasnosti izvršavanja mjera utvrđenih Akcionim planom za 2014-2015. godinu, putem Konsolidovanog izvještaja o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru.

**Akcioni plan za sprovođenje Strategije daljeg razvoja sistema unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru Crne Gore  
za period 2014-2015 godine**

| R.b                                                                                                                 | Opis aktivnosti                                                                                                                   | Ciljna Grupa                   | Nadležnost           | Period rada |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|----------------------|-------------|
| <b>1. FINANSIJSKO UPRAVLJANJE I KONTROLA</b>                                                                        |                                                                                                                                   |                                |                      |             |
| <b>CILJ: Pобољшanje kvaliteta usluga javnog sektora kroz finansijsko upravljanje i kontrolu</b>                     |                                                                                                                                   |                                |                      |             |
| <b>1.1. Napraviti jasniju vezu između odgovornosti sektora u ministarstvima i budžetskih programa i potprograma</b> |                                                                                                                                   |                                |                      |             |
| 1.                                                                                                                  | Analiza trenutne upravljačke odgovornosti – kod koliko subjekata je upravljačka struktura u skladu sa strukturom programa budžeta | Korisnici budžetskih sredstava | CHU                  | 2014        |
| 2.                                                                                                                  | Razvoj preporuka za uspostavljanje veze između odgovornosti organizacionih jedinica u subjektu i programa budžeta                 | Korisnici budžetskih sredstava | Direktorat za budžet | 2015        |
| 3.                                                                                                                  | Mapiranje ključnih procesa upravljanja na opštinskom nivou, analiza linija delegiranja, razvoj smjernica i procedura              | Opštine                        | CHU                  | 2015        |
| <b>1. 2. Razvoj programa obuke za menadzere</b>                                                                     |                                                                                                                                   |                                |                      |             |
| 4.                                                                                                                  | Ažuriranje priručnika za finansijsko upravljanje i kontrolu                                                                       | Korisnici budžetskih sredstava | CHU                  | 2014/2015   |

|                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                           |                                  |                                                                   |               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------|---------------|
| 5.                                                                                                                                                                    | Organizovanje obuka za menadžere na centralnom nivou                                                                                                                                                                                      | Šefovi jedinica za opšte poslove | CHU,<br>UZK                                                       | Kontinuirano  |
| 6.                                                                                                                                                                    | Organizovanje obuka za menadžere na lokalnom nivou                                                                                                                                                                                        | Šefovi jedinica za opšte poslove | CHU,<br>UZK                                                       | Kontinuirano  |
| <b>1.3. Jačanje okvira odgovornosti uspostavljanjem jasnijih veza između vladinih srednjoročnih strategija i godišnjih planiranih resursa (ljudskih i budžetskih)</b> |                                                                                                                                                                                                                                           |                                  |                                                                   |               |
| 7.                                                                                                                                                                    | Unapređenje zahtjeva za strateško planiranje na nivou sektora između Generalnog Sekretarijata Vlade, Direktorata za budžet, Direktorata za ekonomsku politiku i Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija (NIPAC kancelarija) | Korisnici budžetskih sredstava   | Direktorat za budžet; CHU; MVPEI;MF; Generalni sekretarijat Vlade |               |
| 8.                                                                                                                                                                    | Usvajanje uputstava za proces planiranja budžeta u skladu sa Zakonom o budžetu                                                                                                                                                            | Korisnici budžetskih sredstava   | Direktorat za budžet                                              | 2014          |
| 9.                                                                                                                                                                    | Priprema koncepta za pojednostavljenje i unapređenje sistema srednjoročnog planiranja rada i politike od strane ministarstava (uključujući strategije direktorata)                                                                        | Korisnici budžetskih sredstava   | Direktorat za budžet; CHU; MVPEI;MF; Generalni sekretarijat Vlade |               |
| <b>1.4. Računovodstveni sistem i razvoj internog izvještavanja</b>                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                           |                                  |                                                                   |               |
| 10.                                                                                                                                                                   | Razvoj programa obrazovanja za računovođe u javnom sektoru                                                                                                                                                                                | Korisnici budžetskih sredstava i | CHU/ Direktorat za državni                                        | Decembar 2014 |

|                                                         |                                                                                                                                             |                                                                             |                                                         |                   |
|---------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|-------------------|
|                                                         |                                                                                                                                             | Sekretari za finansije                                                      | trezor/ UZK                                             |                   |
| 11.                                                     | Analiza internog finansijskog izvještavanja u javnom sektoru i preporuke za unapređenje u okviru institucija na centralnom i lokalnom nivou | Korisnici budžetskih sredstava i Sekretari za finansije                     | CHU                                                     | Decembar 2014     |
| 12.                                                     | Organizovanje obuka u cilju poboljšanja finansijskog izvještavanja u okviru institucija na centralnom i lokalnom nivou                      | FMC lica, zaposleni u službama za opšte poslove i u jedinicama za finansije | Direktorat za državni trezor                            |                   |
| 13.                                                     | Unapređenje pravnog okvira za finansijsko izvještavanje i računovodstvene evidencije                                                        | Direktorat za državni trezor / Direktorat za budžet /CHU                    | Direktorat za državni trezor / Direktorat za budžet/CHU | Decembar 2014.    |
| <b>1.5. Uspostavljanje procesa upravljanja rizicima</b> |                                                                                                                                             |                                                                             |                                                         |                   |
| 14.                                                     | Razviti smjernice za uspostavljanje procesa upravljanja rizikom                                                                             | Korisnici budžetskih sredstava                                              | CHU                                                     | Prvi kvartal 2014 |
| 15.                                                     | Identifikacija postojećih obaveza javne administracije za sprovođenje i dokumentovanje procjene rizika i upravljanja rizikom                | Korisnici budžetskih sredstava                                              | Korisnici budžetskih sredstava                          | 2014<br>2015      |

|                                                                                          |                                                                                                    |                                |                                                                     |               |
|------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|---------------------------------------------------------------------|---------------|
| 16.                                                                                      | Uspostavljanje procesa procjene rizika kod predlaganja budžeta i ključnih dokumenata za planiranje | Korisnici budžetskih sredstava | Direktorat za budžet,<br>Generalni sekretariat Vlade                | 2015          |
| 17.                                                                                      | Razviti oblasti procjene rizika na ključnim planskim dokumentima                                   | Korisnici budžetskih sredstava | Ministarstvo finansija,<br>Generalni sekretariat Vlade              | Decembar 2015 |
| 18.                                                                                      | Organizovanje obuka o upravljanju rizicima                                                         | Korisnici budžetskih sredstava | CHU/UZK                                                             | 2014<br>2015  |
| 19.                                                                                      | Analiziranje prakse i priprema kratke analize nakon prvog ciklusa implementacije                   | Korisnici budžetskih sredstava | CHU                                                                 | Decembar 2015 |
| <b>1.6. Poboljšanje blagovremenosti godišnjih nabavki</b>                                |                                                                                                    |                                |                                                                     |               |
| 20.                                                                                      | Analiza aktivnosti u vezi sa planom nabavke                                                        | Korisnici budžetskih sredstava | Direktorat za budžet,<br><br>Direktorat za imovinsko pravne poslove |               |
| <b>1.7. Uspostavljanje modela procjene kvaliteta finansijskog upravljanja i kontrola</b> |                                                                                                    |                                |                                                                     |               |

|                                                                          |                                                                                                                                     |                                                                                                 |                                |              |
|--------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|--------------|
| 21.                                                                      | Procjena finansijskog upravljanja i kontrole u pilot institucijama                                                                  | 5 pilot institucija                                                                             | CHU                            | 2014         |
|                                                                          |                                                                                                                                     | 5 pilot institucija                                                                             |                                | 2015         |
| 22.                                                                      | Razviti preporuke za poboljšanje finansijskog upravljanja                                                                           | 5 pilot institucija                                                                             | CHU                            | 2014         |
|                                                                          |                                                                                                                                     | 5 pilot institucija                                                                             |                                | 2015         |
| 1.8. Podizanje svijesti o značaju dobrog finansijskog upravljanja        |                                                                                                                                     |                                                                                                 |                                |              |
| 23.                                                                      | Organizovanje konferencije na visokom nivou o značaju dobrog finansijskog upravljanja                                               | Korisnici budžetskih sredstava, opštine, istitucije, organi i pravna lica u državnom vlasništvu | CHU                            | 2014         |
|                                                                          |                                                                                                                                     |                                                                                                 |                                | 2015         |
| 1. INTERNA REVIZIJA                                                      |                                                                                                                                     |                                                                                                 |                                |              |
| CILJ: Obučene i operativne jedinice unutrašnje revizije                  |                                                                                                                                     |                                                                                                 |                                |              |
| 2.1. Jačanje kapaciteta internih revizora na centralnom i lokalnom nivou |                                                                                                                                     |                                                                                                 |                                |              |
| 24.                                                                      | Imenovanje internih revizora u potrebnom broju iz postojećih kadrovskih kapaciteta korisnika budzeta na centralnom i lokalnom nivou | Korisnici budžetskih sredstava                                                                  | Korisnici budžetskih sredstava | Kontinuirano |
| 25.                                                                      | Uspostavljanje funkcije interne revizije na jedan od načina                                                                         | Manji korisnici budžetskih                                                                      | Manji korisnici budžetskih     | Kontinuirano |

|                                                                              |                                                                                              |                                      |                                       |                 |
|------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|---------------------------------------|-----------------|
|                                                                              |                                                                                              | sredstava                            | sredstava                             |                 |
| 26.                                                                          | Ažuriranje priručnika za internu reviziju                                                    | Interni revizori u<br>javnom sektoru | CHU                                   | II kvartal 2014 |
| 27.                                                                          | Prezentacija metodologije internim revizorima                                                | Interni revizori u<br>javnom sektoru | CHU                                   | Kontinuirano    |
| 2.2. Uspostavljanje održivog sistema obuka i sertifikacije internih revizora |                                                                                              |                                      |                                       |                 |
| 28.                                                                          | Drugi krug obuke i sertifikacije internih revizora u javnom sektoru u<br>saradnji sa CIPFA   | Interni revizori                     | CHU/CEF                               | 2014            |
| 29.                                                                          | Lokalizacija obuke i sertifikacije internih revizora u javnom sektoru u<br>saradnji sa CIPFA |                                      | Ministarstvo<br>finansija,<br><br>UZK | 2015            |
| 2.3. Uspostavljanje modela procjene kvaliteta interne revizije               |                                                                                              |                                      |                                       |                 |
| 30.                                                                          | Sprovođenje procjene kvaliteta u pilot institucijama                                         | 5 pilot institucija                  | CHU                                   | 2013            |
|                                                                              |                                                                                              | 5 pilot institucija                  |                                       | 2014            |
| 31.                                                                          | Razviti preporuke za jedinice unutrašnje revizije                                            | 5 pilot institucija                  | CHU                                   | 2013            |
|                                                                              |                                                                                              | 5 pilot institucija                  |                                       | 2014            |
| 2.4. Jačanje kapaciteta internih revizora EU sredstava                       |                                                                                              |                                      |                                       |                 |



|                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                              |                                   |                                |                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|-----------------|
| 32.                                                                                                                                                                                                                         | Ažuriranje Priručnika za internu reviziju sa metodologijom za reviziju EU fondova                                            | Interni revizori u javnom sektoru | CHU                            | II kvartal 2014 |
| 33.                                                                                                                                                                                                                         | Organizovanje obuka za revizore EU sredstava                                                                                 | Interni revizori u javnom sektoru | CHU/Jedinice za implementaciju | Kontinuirano    |
| 34.                                                                                                                                                                                                                         | Prezentacija metodologije za reviziju EU fondova za interne revizore                                                         | Interni revizori u javnom sektoru | CHU                            | Kontinuirano    |
| <b>2. CENTRALNA JEDINICA ZA HARMONIZACIJU</b>                                                                                                                                                                               |                                                                                                                              |                                   |                                |                 |
| <b>CILJ: Jačanje kapaciteta Centralne jedinice za harmonizaciju sa ciljem pružanja koordinacije i efikasne podrške institucijama javnog sektora u implementaciji finansijskog upravljanja i kontrola i interne revizije</b> |                                                                                                                              |                                   |                                |                 |
| <b>3.1. Jačanje kapaciteta Centralne jedinice za harmonizaciju</b>                                                                                                                                                          |                                                                                                                              |                                   |                                |                 |
| 35.                                                                                                                                                                                                                         | Procjena potrebe za jačanjem kapaciteta CHU na osnovu analize obima posla                                                    | CHU                               | CHU                            | I kvartal 2014  |
| 36.                                                                                                                                                                                                                         | Izrada plana obuke i stručno usavršavanje zaposlenih u Centralnoj jedinici za harmonizaciju u saradnji sa Upravom za Kadrove | CHU                               | CHU                            | I kvartal 2014  |
| 37.                                                                                                                                                                                                                         | Jačanje kapaciteta Centralne jedinice za harmonizaciju za efektivnu i efikasnu koordinaciju razvoja PIFC-a                   | CHU                               | CHU                            | Kontinuirano    |
| <b>3.2. Jačanje saradnje sa Centralnim jedinicama za harmonizaciju iz zemalja regiona</b>                                                                                                                                   |                                                                                                                              |                                   |                                |                 |
| 38.                                                                                                                                                                                                                         | Potpisivanje sporazuma o saradnji                                                                                            | CHU                               | MF                             | Kontinuirano    |
| 39.                                                                                                                                                                                                                         | Učešće na regionalnim skupovima i konferencijama                                                                             | CHU                               | CHU                            | Kontinuirano    |
| <b>3.3. Jačanje saradnje sa stakeholderima</b>                                                                                                                                                                              |                                                                                                                              |                                   |                                |                 |
| 40.                                                                                                                                                                                                                         | Organizovanje okruglog stola sa predstavnicima DRI                                                                           | Interni i eksterni revizori       | CHU                            | Jednom godišnje |

|     |                                                                                                                                                              |                         |     |                       |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-----|-----------------------|
| 41. | Organizovanje kvartalnih sastanaka sa Direktoratom za budžet, Direktoratom za državni trezor i Direktoratom za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći | CHU/CFCU/Budžet /Trezor | CHU | Od 2013. kontinuirano |
| 42. | Organizovanje sastanaka sa institucijama na lokalnom nivou i civilnim sektorom                                                                               | Opštine/ Civilni sektor | CHU | Jednom godišnje       |
| 43. | Organizovanje sastanaka sa zajednicom opština                                                                                                                | Zajednica Opština/CHU   | CHU | Jednom godišnje       |